

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 1

FIL IK-1 D-S009

FIL.09.HR.R.K1.16

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S009

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte ispit dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje ukupno 150 minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama.

Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za njihovo rješavanje.

Pozorno ju pročitajte.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pišite jasno i čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Kada riješite ispit, provjerite odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 16 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili prilikom pisanja odgovora, ispravljate ovako:

a) zadatak zatvorenog tipa

Dobro

Ispravljanje pogrešnog unosa

Prepisani točan odgovor

Loše

Paraf (skraćeni potpis)

b) zadatak otvorenog tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Paraf (skraćeni potpis)

FIL IK-1 D-S009

99

Filozofija

I. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima svakom pojmu označenom brojem pridružite odgovarajući pojam označen slovom.

Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

Dva se odgovora ne mogu povezati.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

1. Svakom pojmu pridružite njemu suprotan pojam.

1. opće
2. apriori
3. apsolutno
4. objekt

- A. predmet
- B. relativno
- C. subjekt
- D. pojedinačno
- E. bog
- F. aposteriori

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

FIL IK-1 D-S009

05

Filozofija

2. Svakom idealu pridružite filozofa koji o njemu raspravlja.

1. ideal mudraca
2. homo faber
3. utopija
4. država Božja

- A. Anselmo Canterburyjski
- B. Augustin
- C. Epikur
- D. Giordano Bruno
- E. Thomas Hobbes
- F. Thomas Morus

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Svakom pojmu pridružite pripadajućeg filozofa.

1. briga
2. strepnja
3. mučnina
4. nada

- A. Ernst Bloch
- B. Georg W. F. Hegel
- C. Jean-Paul Sartre
- D. John Locke
- E. Martin Heidegger
- F. Søren Kierkegaard

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

FIL IK-1 D-S009

05

Filozofija

II. Zadatci produženog odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

4. Navedite i ukratko objasnite pojam supstancije prema Descartesu, Spinozi i Locke-u.

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐
bod

5. Objasnite Platonovo shvaćanje ideja kao uzroka, biti i svrhe svih bića.

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐
bod

FIL IK-1 D-S009

02

Filozofija

6. Ukratko objasnite što su, prema I. Kantu, kategorički imperativ, hipotetički imperativ i dobra volja.

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
bod	

7. Objasnite na temelju čega je moralno djelovanje ispravno ili dobro prema deontološkim etikama i teleološkim etikama.

1. _____
_____

2. _____
_____

0	☐
1	☐
2	☐
bod	

FIL IK-1 D-S009

02

Filozofija

8. Objasnite kako se, prema stoicima i skepticima, postiže etički ideal „ataraksije”.

1. _____

_____

2. _____

_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐

bod

FIL IK-1 D-S009

02

Filozofija

III. Zadatci višestrukih kombinacija

U sljedećim zadacima dva su točna odgovora.

Na listu za odgovore trebate obilježiti znakom X samo **dva** od četiriju ponuđenih odgovora.

Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

9. Koja su obilježja odrednice solipsizma?

- A. idealizam
- B. materijalizam
- C. objektivizam
- D. subjektivizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Koja svojstva G. W. Leibniz pripisuje monadama?

- A. predočavanje
- B. elementarnost
- C. složenost
- D. predočivost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. Kojim se načinima, prema R. Carnapu, utvrđuje istinitost pojedinog iskaza?

- A. empirijskim
- B. metafizičkim
- C. emotivističkim
- D. logičkim

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

12. Koji su filozofi predstavnici teorije društvenog ugovora?

- A. Jeremy Bentham
- B. John Locke
- C. John Rawls
- D. John S. Mill

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S009

01

Filozofija

13. Koje se filozofske discipline povezuju sa stoicima?

- A. estetika
- B. ontologija
- C. etika
- D. logika

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

FIL IK-1 D-S009

01

Filozofija

IV. Zadatci višestrukog izbora

U sljedećim zadatcima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore. Točan odgovor donosi 1 bod.

14. „Ontološki dokaz” o postojanju Boga, u kontekstu rasprava o univerzalijama, izveden je iz pojmovnog:

- A. nominalizma
- B. relativizma
- C. realizma
- D. redukcionizma

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

15. Kako, prema Aristotelu, postoji materija kao takva?

- A. realno
- B. potencijalno
- C. aktualno
- D. konkretno

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. Koji filozof prihvaća spoznajne metafizičke pretpostavke?

- A. Bertrand Russell
- B. George Berkeley
- C. Karl R. Popper
- D. Ludwig Wittgenstein

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

17. Koji je filozof, prema uvriježenoj podjeli, nominalist?

- A. Albert Veliki
- B. Anselmo Canterburyjski
- C. Toma Akvinski
- D. William Occam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S009

01

Filozofija

18. Kako I. Kant naziva svaku spoznaju koja se ne bavi predmetima nego konstituiranjem predmeta spoznaje?

- A. aposteriornom
- B. empirijskom
- C. relativnom
- D. transcendentnom

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Što se, prema D. Humeu, može spoznati na nužan način?

- A. činjenice
- B. ideje
- C. moral
- D. običaji

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S009

01

Filozofija

V. Zadatci dopunjavanja

U sljedećim zadatcima dopunite rečenice upisivanjem pojma koji nedostaje.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

20. Pozorno pročitajte citat.

„Stoga posljednji uzrok stvari treba da bude u jednoj nužnoj supstanciji, u kojoj cjelokupna promjena ima osnovu kao u svom prazvoru, a to je ono što nazivamo Bogom.”

Gottfried W. Leibniz u citatu navodi dokaz Božje opstojnosti koji se naziva

_____.

0

☐

1

☐

bod

21. Prema F. Baconu postoje dva puta u pronalaženju istine. Drugi put „izvodi sudove iz osjeta i pojedinačnosti, uzdižući se neprekidno i postepeno, tako da naposljetku dolazi do najopćenitijih sudova”.

Ta metoda istraživanja jest _____.

0

☐

1

☐

bod

22. Ljudska se egzistencija, prema shvaćanju M. Heideggera, razlikuje od egzistencije svih drugih bića po tome što je čovjek jedino biće koje ima svijest o

_____.

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S009

02

Filozofija

23. David Hume smatra da se odnos kauzalnosti ne može apriorno demonstrirati
nego se o njemu zaključuje _____.

0 ☐

1 ☐

bod

24. Pozorno pročitajte citat.

„Ono što se uopće može reći mora se reći jasno, ono o čemu se ne može govoriti o
tome se mora šutjeti.”

Navedenu tvrdnju izrekao je _____.

0 ☐

1 ☐

bod

FIL IK-1 D-S009

02

Filozofija

VI. Zadatci kratkog odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti riječju ili jednostavnom rečenicom.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

25. Koju znanost moderni analitički empirizam uvodi u logičku analizu i time se razlikuje od tradicionalnog empirizma?

_____

0

☐

1

☐

bod

26. Kako se naziva ljudska djelatnost koja u sebi uključuje elemente osjetilnosti i kreativnosti u stvaranju djela i u doživljaju tog djela?

_____

0

☐

1

☐

bod

27. Koji problem Empedoklo objašnjava uvođenjem sila ljubavi i mržnje?

_____

0

☐

1

☐

bod

28. Što je, prema Aristotelu, najviša svrha ljudskog života?

_____

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S009

02

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S009

99